

En paraules

PER COMPARTIR

EL LLOC MÉS BONIC DEL MÓN

CAMERON ANN (amb il·lustracions de THOMAS B. ALLEN)
ALFAGUARA (2003)

Amb la lectura d'aquest llibre, la Neus, la meua filla d'onze anys, es va emocionar, va gaudir i -segons em va dir- va entendre una mica millor com el món on vivim té diferents cares. També em va preguntar per què en les sèries de televisió no es parlen d'aquestes coses. El llibre d'Ann Cameron ens porta a Guatemala, amb els seus meravellosos paisatges i la seva descarnada desigualtat. De la mà de Juan, de set anys, a qui el seu pare abandona i la seva mare deixa a càrrec de la seva àvia, coneixem la cultura maia, les seves tradicions i costums. Juan somia amb aprendre a llegir i ho aconsegueix mentre guanya alguns quetzals netejant sabates a la plaça. Amb esforç i el suport de la seva àvia, al final Juan pot anar a l'escola i fer-nos entendre que el lloc més bonic del món és aquell on una persona se sent orgullosa de si mateix i on l'estimen a un amb sinceritat. És un llibre que planteja qüestions ètiques i morals, que indueix al jove lector a reflexionar sobre el que està succeint en el món a nens com ell. Per això, hauria de ser una lectura obligatòria per als adults. Ens ajudaria a mirar-nos d'una altra manera.

PER REFLEXIONAR

DECRECIMIENTO. 10 PREGUNTAS PARA COMPRENDERLO Y DEBATIRLO

DENIS BAYON/FABRICE FLIPO/FRANÇOIS SCHNEIDER
EL VIEJO TOPO (2011)

La crisi actual, encara que bàsicament és financera, amaga alguna cosa més profunda: una crisi del model de creixement que s'ha imposat en les últimes dècades a tots els països del planeta. En hem comportat, i seguim fent-ho, com si els recursos naturals fossin infinits, com si el medi que ens acull fos capaç de suportar tot el deteriorament que l'imposem. El model econòmic globalitzador neoliberal imperant es preocupa de transmetre'ns que no hi ha cap altre sistema per a satisfer les aspiracions dels éssers humans que créixer, créixer i créixer. Però aquesta filosofia no té en compte les conseqüències mediambientals i socials a les quals ens porta aquesta suïcida carrera. Doncs bé, aquest llibre en parla del decreixement i ens explica de manera molt didàctica que sí hi ha posicions i arguments per canviar de model i que no és el mateix desenvolupament que creixement. El moviment social pel decreixement que a poc a poc s'està creant és titllat, pels que defensen un pensament únic, de "perillosa utopia", "projecte reaccionari", "ximple il·lusió"; qualificatius que s'utilitzen per desacreditar una manera diferent de concebre el model econòmic i social actual. Aquest llibre és un instrument útil per trencar malentesos i prejudicis. Les deu respostes que ens donen responen amb arguments a una sèrie de qüestions claus de una forma diàfana, senzilla però rigorosa. Deu preguntes entre les quals destacaria: Per què decreixement i no "desenvolupament sostenible"? Constitueix el decreixement el final del progrés científic i tècnic? Significa recessió, atur, la fi de l'economia de mercat? És aplicable als països del Sud? Què significa concretament una política de decreixement?

Per **Juan Rodríguez Recio**.
Responsable de projectes de cooperació
de l'ONGD Ensenyants Solidaris i STEI-i

PER APRENDRE

CARTA DE UNA MUJER INDIGNADA DESDE EL MAGREB A EUROPA

WASSYLA TAMZALI

CÁTREDA (2011)

Aquest llibre, escrit amb anterioritat a l'onada de "primaveres democràtiques" que s'estén pels països d'influència islàmica, permet no només endinsar-se en el món islàmic sinó en les relacions amb Occident i analitzar com des del "nord" s'ha deixat de considerar l'extensió del Drets Humans com una prioritat universal i es busquen fórmules d'arranjament a través dels reconeixements d'unes diferències que atempten contra la igualtat, especialment en el cas de les dones. La queixa de Tamzali és la soledat i la incomprensió en què han quedat les persones que han lluitat durant dècades contra l'absència de llibertats als seus països i ara veuen com, amb l'excusa del relativisme cultural, aquests règims que no respecten els drets de les dones, es consoliden i guanyen posicions. L'obra és de gran interès per poder tenir una nova perspectiva dels esdeveniments històrics ocorreguts en els països àrabs. Però, sobretot, per poder comprendre els problemes amb què s'enfronten les persones que tracten d'allunyar les seves societats dels fonamentalismes que retallen les llibertats bàsiques. L'autora desconfia dels que donen suport a la llibertat religiosa però no a la llibertat de consciència. Dedicava diverses pàgines al vel i a les trampes que genera, no ja en les dones que se'l posen o tornen a posar-se'l sinó en els occidentals que donen a aquesta peça un valor identitari; mentre que per a la feminista algeriana és un signe de desigualtat.

PER DISFRUTAR

PATAS ARRIBA.

LA ESCUELA DEL MUNDO AL REVÉS

EDUARDO GALEANO

SIGLO XXI (2009)

Prendre entre les mans un llibre de Galeano és sempre una bona manera per retrobar pausadament una altre manera d'entendre l'ésser humà, una bona manera de gaudir la literatura amb totes les seves àmplies maneres d'expressar-se. Galeano és sinònim de poesia, de conte, és el triomf de la paraula concisa i somiadora. En aquest llibre, l'escola del món al revés és la més democràtica de les institucions educatives. No exigeix examen d'admissió, no cobra matrícula i gratuïtament dicta els seus cursos a tots i a tot arreu, així en la terra com al cel. A l'escola del món al revés, el plom aprèn a surar i el suro, a enfonsar-se. Els escurçons aprenen a volar i el núvols, a arrossegar-se pels camins. A la fi del mil·lenni, el món al revés està a la vista: és el món tal com és, amb l'esquerra a la dreta, el melic a l'esquena i el cap als peus. Llibre de llarg recorregut i fàcil lectura que ens deixa sacsejats pels continus dards que ens llança, recordant la nostra responsabilitat en el que succeeix en aquest món desigual: "Qui no està pres per la necessitat, està pres per la por: uns no dormen per l'ansietat de tenir les coses que no tenen, i altres no dormen pel pànic a perdre les coses que tenen". Dóna plaer trobar a persones que poden expressar de manera tan clara i senzilla el que un té dins del seu cap, del seu cor i, tot, de manera tan poètica. Li reconcilia a un amb l'ésser humà.

PER SENSIBILITZAR

VEUS DEL SUD

NÚRIA ABAD

EFMD / Ensenyants Solidaris (2008)

Aquest llibre forma part d'un dels projectes de sensibilització que realitza una de les ONGD de les Illes Balears, Ensenyants Solidaris, conjuntament amb l'STEI-i. Un dels seus objectius consisteix en donar a conèixer el treball en el camp de la solidaritat internacional, el voluntariat i la sensibilització. Veus del Sud ens ofereix els testimonis directes de persones de vuit països, amb realitats molt diferents i temàtiques molt disperses, però que s'agrupen al voltant d'una visió molt concreta d'entendre l'origen i les causes de les desigualtats a les que ens toca enfrontar-nos en un món global. Veus del Sud és un llibre que dóna la paraula a dones i homes que formen part de les entitats amb les que es realitzen, de manera directa, col·laboracions de cooperació internacional. L'ús del gènere periodístic d'entrevistes fa que la lectura sigui amena i distesa. Trobarem en aquestes pàgines visions diferents, opinions que ens faran qüestionar percepcions paternalistes de la solidaritat internacional. Però sobretot torbarem un model de cooperació en què la sensibilització és un element primordial per saber escoltar al Sud.